Ч. 194. (365). Львів, Второк, дня 8. серпня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Услови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ пів року	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·60 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі звертають ся лиш оплачені, а звертать ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за однопальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчаня, заручини [illegible] 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Світова війна.

Урядові воєнні звідомлення.

З головної австрійської кватири.

З д. 6. серпня 1916:

На російськім фронті:

Фронт війська маршалка пільного поручника архикнязя Карла:

В области Цапуля не удали ся численні російські атаки. На полудне від Яблониці і Татарова поступають наперід австро-угорські і німецькі війська мимо завзятої оборони неприятеля.

Армія ґенерала Кевеса відперла на південний захід від Делятина сильні російські наступи.

Дальше на північ не було ніяких особливших подій.

Фронт війська маршалка пільного Гінденбурґа:

Коло Залізців ведуть ся завзяті бої зі змінним щастем на західних спадах долини Серету.

Союзні війська ґенерала Фата коло Заріча, на полудне від Стобихви в боях, тепер побідно закінчених, взяли до неволі 4 російських офіцирів і 300 жовнірів, а крім того здобули 5 машинових крісів.

На італійськім фронті:

На фронті Сочі удержував ся в невменшою нагальностю гарматний огонь на ґорицький мостовий причілок і на плаcкозгірє Добердо. Відперто відокремлені наступи на схід від Редіпулія і коло Соля.

Місто Ґориція сильно потерпіло від вчерашного острілювання. Шпиталь Боніфратрів знищила куля, що в него влучила. Кілька осіб згинуло.

На східнім тирольськім фронті находять ся наші становиська на просторі коло Паневеджіо постійно під нагальним огнем. Відокремлені наступи італійських батальйонів не удались серед найтяжших втрат неприятеля.

На полудне від Валь Суґана короткий випад кількох наших відділів приніс нам 2 офіцирів і 76 італійських жовнірів, як бранців, а також як добичу 5 машинових крісів.

На балканськім фронті:

Не було ніяких особливших подій.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

З головної німецької кватири.

На східнім фронті:

Фронт маршалка пільного Гінденбурґа:

На полудне від Заріча над Стоходом піскове узгіре, що було ще обсаджене неприятелем, очищено. Протинаступи відперто. Полонено 4 офіцирів і 300 жовнірів, здобуто 5 машинових крісів.

Коло Залізців і на північний захід звідти осягнули Росіяни західний беріг Серету.

Фронт маршалка пільного поручника архикнязя Карла:

В армії ґенерала Ботмера відбувались бої в передполи без особлившого значіня. Успіхи німецьких військ в Карпатах розширено.

На західнім фронті:

Бої коло Позієр тривають дальше. Вечером не удали ся частинні ворожі наступи коло ліса Фуро і сейчас на північ від Соми.

В области на захід від Мози особливо по правій стороні розвивали артилерії сильну діяльність. О колишній форт Тіомон відбувають ся завзяті бої піхоти. Число бранців в відтинку Флері зросло до 16 офіцирів і 576 жовнірів.

В лісі Шапітр поступили ми вчера дальше вперід. Тут попались в наші руки 3 офіцирів і 227 жовнірів, як неранені бранці.

На північний схід від Вермель в Арґонах і на узгірю Комбр висадили ми успішно в воздух. На многих місцях відперто ворожі стежі. Наші власні підприємства мали успіхи коло Кренель і на узгірю Комбр.

Огнем охоронних гармат зістрілено ворожий літак на північ від Фромель, а другий ворожий літак в воздушній борбі на північний захід від Бопом.

На полудневім фронті:

Нічо нового.

Начальна управа армії.

Наслідник престола арх. Карло Франц Йосиф серед Стрільців.

Д. 26. с. м. відвідав фронт, на якім стоять Стрільці, наслідник престола арх. Карло Франц Йосиф. На свято визначена була з леґіону сотня от. Дудинського з куріня от. Лисняка. Доповнено її лише 30-ма хлопцями зі сотні Яри-

---

РОДА-РОДА.

Чоловік, що був між козаками.

(За дозволом автора переклав Іван Калинович.)

(Далі).

Зелізничий шлях підніма́є ся чим раз стрімкійше в гору, а машина стогне, сопе мов дихавична. Одному гузареви з останнього воза випала вікном люлька з рота; він ненадумуючись вискочив в часі їзди, вхопив свою люльку і назад вскочив до вагону. Сей приклад заохотив й мене. Зіскочив я з льокомотиви, біжу кусень зелізничим шляхом, щоб зрівняти ся з моїм переділом. Входжу. Тут застав я чоловіка, що був між козаками.

* * *

Він однорічний-доброволець, титулярний капраль, а в цивільному стані лісний інжінєр, по правді він цілком инакше зветь ся, чим я його назвав, називаючи його „Українським" по його національній приналежности та по переконаню. Українці, се як звісно щиро австрійські „Русини".

Знова, я зі своєї сторони хочу сим псевдонімом охоронити молодого чоловіка від переслідування, наколи-б він ще раз попав у московський полон.

Було се на початку зими, на карпатському фронті, коли наша армія борола ся сама без союзників, а по дебрах гуділи дрібні бої. Тоді й вислав ґенерал кавалєрії барон Пфлянцер-Бальтін одну компанію ополченців в ужоцький провал в Карпати.

Дійсно, тоді стояли в ужоцькому узлі від початку зими ґрупа армії Пфлянцер-Бальтіна яка простирала ся від Ужока, тягнула ся через Веречку, Бескид, Пантир і Яблоницю аж геть по буковинські гори. І боронила сей фронт, 300 кільометрів довгий — горстка ополченців цілими тижнями, місяцями. Отся компанія ополченців, станула до бою з козаками, — комендант її, 60-ти літний резервовий офіцир — упав; фельдфебель, старший чоловік, тесля зі Семигорода зістав тяжко ранений. Тоді помічний-лікар скинув опаску з червоним хрестом і перебрав провід компанії.

Опіку над раненими передав він чоловікови, по якому можна було надіяти ся, що зуміє сяк-так перевязати бандаж, себ то: нашому доброволецеви. Він мав в часі боротьби виносити ранних з боєвої лінії, і заносити їх у безпечне місце, там бандажувати їх, опікувати ся ними аж до слідуючої боєвої перерви. В часі супокою змінювали ся оба, лікар й Український: Однорічняк командирував, лікар перевязував рани.

Сильний мороз. Однорічняк останком сил зносить поліна, щоб огонь не погас під шатром, а як слід горів та грів шістьох ранних, що лежали на морозі. Сам їх то відвертає, то пригортає до огню, щоб не спалили ся, або не простудили ся...

Таким чином й сталось, що компанія подала ся у зад, а Український того й не замітив. Аж тут зявило ся чотирьох бородатих йнеем вкритих козаків перед самим шатром, та струсуючи зі шапелів сніг — засіли кругом вогню...

Висше на ґруні, понад шатром перелетіли арматні стріли. Се одинока артилерія, яка досіль не була в огни.

— „Вот наші" — обізвав ся один з козаків.

Добродій Український, а з ним шістьох ранних остовпіли, заніміли.

За хвилю озвав ся другий козак більш звучним голосом:

— „Вот ваші".

Український вмів по московськи, тому відозвав ся: — „Слухай, брате, поможи мині занести, отсих нещасних вояків на площу де перевязують ранених!"

— На наш бік — молодець?

— Все одно, на наше чи ваше, — котре блисше.

(Далі буде).

мовича. Депутацію вів отаман Дудинський. З офіцирів були: чет. Гнатевич (сотня Будзиновського), чет. Добрянський (сотня Дудинського) хор. Ковалик (сотня Дудинського).

Стрільці уставили ся на лівім крилї перегляданих військ.

О год. 7 і пів рано надїхав престолонаслїдник і почав ся перегляд. Підійшовши до Стрільців вислухав рапорту от. Дудинського, розпитував його дещо і перейшов до мужви. Кождого декорованого питав ся в українській мові, де і при якій нагоді відзначив ся, звідки родом, коли вступив до Стрільців і т. п. На згадку битви на Маківцї сказав: „Ich weiss. Die Ukrainer haben dort sehr schön gekämpft und viel geleistet“.

Відтак пращаний грімким трикратним „Слава“ перейшов до инших віддїлів.

(Пресова кватира УСС. в полї).

Нове уґруповане військ на східнім фронті.

„Neue Freie Presse“ пише про новий подїл начальних команд на російськім фронтї:

Нїмецький комунїкат відріжняє фронт пільного маршалка Гінденбурґа від фронту Архикнязя Карла Франц Йосифа. Наступив отже подїл. Гінденбурґ обняв команду від Риґи аж до области на полудневий схід від Бродів включно, Архикнязь від околиці на північ від Тернополя аж до Семигородської границї.

Під розказами Гінденбурґа стоїть ґрупа військ його називска (фронт Риґа-Німан), ґрупа військ князя Леопольда Баварського, (фронт від Німану до Пинська), ґрупа військ Лїнсінґена (від области Пинська на полуднє) та армія ґен. Бем-Ермолїя (фронт від устя Болдурки до Залїзців).

Архикнязеви є підпорядковані: армія Ботмера (Тернопіль-Бучач), дальше війська, що стоять між Бучачем і Черемошем та армія ґен. Пфлянцер-Бальтіна на полуднє від Черемошу аж до Семигородської границї.

Архикнязь Карло Франц Йосиф був аж до початку сегорічної австрійської офензиви проти Італії приділений до начальної команди армії, де мав нагоду зібрати воєнний досвід. Він відбув численні інспекційні подорожі на всїх боєвих фронтах. В цвітни поручив йому Начальний вожд команду корпуса зложеного з Тирольців, Горішно-Австрійців і инших військ.

Позаяк в загальнім положеню на італійськім фронтї завдяки „методичному поступови“ офензиви Кадорни не можна було надїятись нїякої зміни, а з другої сторони все промовляло за тим, що розпочалась велика російська офензива, треба було перевести новий розклад команд; при сїй нагоді піддано під розкази Архикнязя війська, які складають ся з більшого числа армій, а які означують ся як фронт Архикнязя Карла Франц Йосифа.

З західного поля битви.

Анґлїйсько-французька офензива, котрої ми свідками вже від чотирьох тижнїв, прибрала характер, який позволяє припускати, що потриває вона ще довго. Повторяє ся тут в змінених обставинах се, що ми виділи і видимо по нїмецькій сторонї під Верденом. Як розпочав ся великий нїмецький атак на північнім фронтї Вердену дня 21. лютого, здавало ся, що акція о так кольосальних розмірах або мусить в досить короткім часї осягнути свою остаточну цїль, або рівнож в досить короткім часї покаже ся неможливою до переведеня і треба буде її залишити. Міжтим минуло понад пять місяців, а кріваві бої під Верденом тривають дальше. Заходять в них перерви коротші і довші, одноцїльний однак їх характер заховав ся. Нїмцї не здобули Вердену, але зближили ся досить значно до твердинї, а що найважнїйше, вспіли на тім малім просторі увязнити великі французькі сили в відносно корисних для себе условинах. Той факт, в злуцї очевидно з втратами, які поносив протягом тих боїв стиснений сильно і виставлений на концентричні атаки ворог, був без сумнїву для нїмецької управи головним мотивом продовжуваня офензиви, мимо того, що безпосереднє здобутє Вердену віддалило ся.

Поступи Анґлїйцїв і Французів в їх офензиві між Анкр і Сомою є менші, чим початкові поступи Нїмців під Верденом. Переломане нїмецького фронту, що можна назвати ідеальною цїлию офензиви, оказало ся неможливим. Остає однак задача увязненя ворожих сил і ослаблюваня їх безперестанними атаками, що в злуцї з певним, хоч би не великим зиском терену, є на разї для анґлїйсько-французької управи вистарчаючим мотивом для піддержаня офензиви, доки вистарчить сил. Тому однак, що мимо великих анґлїйсько-французьких сил не можна вірити в скоре вичерпанє анґлїйсько-французьких сил, то треба числити ся з дуже довготривалим характером офензиви.

Румунїя остає невтральна.

До „Münchner Neueste Nachrichten“ доносять з Берлїна:

Як ми докладно довідуємо ся, вислав румунський президент міністрів Братіяну до відпоручників Румунії при центральних державах телеґраму, яка найенерґічнїйше опрокидує всї поголоски, будьто би Румунїя хотїла покинути свою невтральність.

Рівночасно вказав Братіяну на се, що добре було би успокоїти що до становиська Румунії нїмецькі торговельні круги.

„Berl. Ztg“ звіщають з Софії: Всї наспівші з Румунії вісти стверджують, що крізу в румунській полїтицї треба уважати вже покінченою. По думцї Румунії очікувана російська військова поміч є невистарчаюча, а крім того квестія муніції дає ще богато до бажаня.

Російсько-японська умова.

ЛЬОНДОН (Ткб.) Бюро Райтера довідує ся, що по заключеню російсько-японського трактату заключено ще окрему російсько-японську умову, силою котрої продала Росія Японії південну половину зелїзницї Харбін-Чанґчун. В умові тїй признає також Росія Японії право до мореплавства на ріцї Сунґарі межи Кіріном а Будунес.

Російські звідомленя.

З д. 2. серпня по пол.

Західний фронт В кількох місцях огонь артилєрії і піхоти. Проби слабших ворожих віддїлів, щоб заатакувати наші лїнії, ударемнено всї нашим огнем. Ворожий лїтак коло Узич, (18 км. на захід від Луцька) на гостинци Володимир Волинський—Луцьк кинув бомби на транспорт ранених, при чім знов понад 20 жовнїрів убито або ранено, як також на дивізийний шпиталь в Узичах, де забито доглядача хорих, а 8 иньших ранено.

З д. 2. серпня вечером.

Західний фронт. Положенє незмінене.

З дня 3. серпня по полудни.

В ночи на 2. серпня неприятель в области Сморґоня урядив ґазовий атак. Розпочав ся він менше-більше о 1 в ночи. Випущено ґаз в 6 филях, в відступі часу менше більше годину. О 6. рано атак скінчив ся. Филї ґазу завчасу запримічено. Нїмців, що під їх охороною пробували наступати, принято огнем піхоти і машинових крісів. Понесли вони великі втрати і мусїли чим скорше вернути до своїх ровів, не вспівши навіть вийти поза свої засїки.

З дня 3. серпня вечером.

Над стоходом розвинули ся в области сіл Грушевно і Гулевичі завзяті бої. В боях над Серетом коло Городища, 20 км. на північний захід від Тернополя, хоробрий командант полку, полковник Воронов одержав рану. 9 ворожих лїтаків перелетїло над нашими становиськами коло Воробіївки, на схід від Озїрної. В боях на полуднє від Днїстра, на гостинци до Станиславова ранено капеляна Касторського.

З д. 4. серпня.

Над Стоходом в околици Любежева перейшли наші війська на лївий беріг ріки і обсадили ряд потоків, що впадають до Стоходу. В часї борби зближили ся наші війська цїлком близько до ріки і вивязала ся завзята борба о посїданє села Рудка Міринська. На вулицях прийшло до боїв на баґнети. Село, о котрото посїданє ведено зі змінчивим щастє борбу, остало остаточно в нашім посїданю. Всї стараня неприятеля, щоб вигнати нас відти, остали без успіху. Ми відкинули його поза Ставок, взяли коло 600 Нїмців до неволї і здобули 12 машинових крісів. В околици Коритницї, положеної 15 км. на південний схід від Локачів відперли ми огнем ворожий атак. На решті фронту звичайний огонь піхоти.

Вечером вивязала ся завзята борба при виходї зі села Рудка Міринська, що творить висунений вперід клин наших становиськ над рікою Ставок. Борба ся тривала цїлу ніч. Неприятель, окруживши з трьох сторін село, предприняв кілька по собі слїдуючих наступів. Кілька з тих атаків ми відперли, але мусїли коло 3. год. в ночи опорожнити село і відступити 400 до 600 кроків дальше на схід.

Дальше на полуднє на лїнії Ґраберка—Серет відбула ся завзяла борба військ ґенерала Сахарова. Взяли вони до неволї 1300 жовнїрів. В Бродах забила експльозія великого шрапнеля полевого проповідника Петра Успенського.

Аскіт в другу річницю війни.

ЛЬОНДОН (Ткб) Аскіт виголосив на зборах промову, в якій заявив: Перед двома роками на тиждень перед виповідженєм війни Нїмеччина надїялась в двоякім напрямі, бо з одної сторони вірила в те, що ми нїколи не виступимо оружно по сторонї Франції та Росії, з другої сторони думала, що слаба і позбавлена оборони Бельґія підхлїблюванєм зглядно силою дасть ся приневолити, щоб позволити Нїмеччинї на те, чого вона сама потрібувала, а іменно переходу до Франції. То була дорога похитка, бо в протягу 2 лїт Анґлїя взяла 5 мілїонів своїх синів, щоб їх вислати у поле і в той спосіб ударемнила наміри Нїмеччини. Ще нїколи не закралась до партацького твору нїмецької дипльоматії така зловіща похибка. Аскіт вказував на суцїльність союзників у всїх воєнних справах, чого найлїпшим приміром є рівночасна офензива не менше, чим на трех фронтах.

Бесїдник вказав на дїяльність нових армій та флоти і заявив, що від славної побіди в дни 31. мая, як її називає нїмецький цїсар, нїмецька фльота повного моря, зглядно се, що з неї осталось, не відважують ся виїхати з пристанї, бо ще кілька таких побід не полишилиб нїчо, зглядно дуже мало з нїмецької фльоти (оплески).

Фльота крицевим окруженєм вичерпує силу Нїмеччини. Вона дусить житє Нїмеччини. Ворог є всюди в дефензиві. (Оплески). На нїякім полї битви не має він ініціятиви в своїх руках. Є познаки значного вичерпаня. Маю на думцї строгість нїмецької депортації цивільного населеня з Лїлє, масове упроваджуванє жінок та дїтий, що лучить ся в історію, котра ще навіть для брудних аналів нїмецької армії буде ганьблячою плямою. Нашою найвисшою цїлю є виграти війну: Однозгідним переконанєм ґенеральних штабів союзників є, що наші вигляди на побіду нїколи не були так гарні як тепер.

Настрій в Росії.

ҐАҐЕН (Ткб). „Nieuve Courant“ одержує від голяндського купця, що повернув з Росії, слїдуючі інформації про настрій в Росії:

Положенє є дуже поважне. Успіхи на Волини не зробили враженя такого, якого собі бажали. Інтелїґентні круги є переконані, що окуплено їх страшними втратами в людськім матеріялї. Погодилиб ся однак також і з тим, як би союз Росії з двома західно-европейськими державами допровадив був що найменше до віднови внутр. О сім однак нема мови. Російське полїційне правлїнє є нинї так само страшне, як в р. 1905. Сазонова повалено, бо противив ся реакції. Положенє по містах є дуже оплакане. Серед населеня кипить. Система шпіонська цвите більше, як колибудь иноді. Люди гинуть десь нечайно і потім вже більше про них не чує ся; звісно лиш, що вислано їх на фронт, щоби там боролись, маючи перед собою Нїмців, Австрійців і Угрів, а за собою російський огонь, що замикає відворот взад. Система правительства Штірмера є системою, яка істнувала перед 15 або 20 роками. Невдовзї про ню більше почуєсь. Нїхто вже не вірить в то, що Нїмцї накинули Росії війну. В кругах, що виділи в Льондонї і Парижи спасенє для Росії, панує тепер найбільше розчарованє і пригнобленє. Російсько-японську умову уважають російським пораженєм.

Зчезла цїлковито віра в то, що війна скінчить ся побідою Росії і допровадить до поступів в внутрішній полїтицї. Інформатор „Nieuve Courant“ є гадки, що в Росії повторять ся події, які наступили по російсько-японській війнї.

Наша офензива в горах.

Воєнний кореспондент „Oesterr. Morgenztg.“ доносить під днем 5. серпня: На правім крилї фронту архикнязя Карла Франца Иосифа атак наш увінчав ся збільшенєм терену. В области на північ від Цапуля (понад 1600 метрів високого) повело ся нашим військам в дуже труднім лїсистім еренї на висотї 1000 до 1400 метрів виперти дальше неприятеля. Також на полуднє від Жабя на схід від Чорного Черемоша поступають наступи вперід. Условини терену вимагають від військ тут всюди найбільших зусиль, витревалости і енерґії. А що терен не позваляє на се, щоб посувати ся в перід в замкнених лїніях, то витворюють ся развраз бої між поодинокими віддїлами. Ві всїх тих борбах відкинено Росіян. Зискуємо поспільно на теренї, поволи посуваючи ся вперід. Дальше на захід розширили ся бої в напрямі Делятина.

„Німеччина на отвертім морі.

„Lokalanzeiger“ доносить: З Ню Йорку пишуть, що по виїзді „Німеччини“ не було чути ніякого гарматнього вистрілу. З того вносять, що капітанови Кеніґови удалось виплинути на отверте море і ввести в блуд очікуючі кораблї антанту.

Телеґрама з Норфольк звучить: Через густу мраку неможливо пустити ся в погоню за підводним судном.

НОВИНКИ.

— **З московської неволї.** Родина п-ва Федаків дістала зі Швеції (Jörn) телеграму від директора „Дністра“ дра Степана Федака, у якій сповіщає, що дня 18. с. м. вертає до Львова. Др Степан Федак в часах біблїйного жаху полишив ся у Львові, щоби берегти повіреної йому народної інституції. Три дни перед відворотом Москалї арештували його і вивезли до Києва, де як закладник перебув більш року. Що-йно в послїдних днях вдалось австрійському мінїстерству заграничних справ увільнити дра Федака в дорозї обміни.

Ділимо ся тою вісткою з нашими читачами так, як в особі дра Федака вертає до краю начальник дорогої всему народови інституції, що не лиш в добру але й злу годину хотів і вмів бути її начальником і оборонцем.

— **Відзначене.** Олександер Білинський вахмайстер жандармерії відзначений срібним хрестом заслуги з короною на стяжці хоробрости.

— **Зі Львова.** Під катедральною церквою св. Юра роздавано позавчера (в неділю) народови відозву, в котрій виступає ся проти нашому церковному порядкови,

Звертаємо увагу настоятелів церкви, щоби подібного підбурюваня коло своєї церкви не терпіли і не доводили аж до того, щоби сама публика зробила там лад.

— **Гуляють.** Підчас коли в самих Радівцях панує зглядний супокій, то в околици сильно розгулялись російські жовнїрі. В Ліхтенберґу застрілили дідича Баренгавзера і його доньку, а в Арборі двох мужиків за се, що не хотіли виконувати помічничої служби. В Солька побито дві женщини Вінтерніц і Гегаль так сильно, що вони тепер тяжко хорі. Судові акти з Солька вивезли Росіяни до Росії. В Стульпіканах знищено римо-католицького пароха.

— **Зі Станилавова.** В Станиславові, що віддалений від боєвої лїнії лиш о 24 клм., то затихає, то знов дуже виразно чути гук гармат з околиці Товмача. Від двох днів панує цілковитий супокій. Росіяни (як доносять утікачі і полонені) використовують перерви в боях на се, щеб похоронити трупи, які масами на многих відтинках фронту лежать. В околици Станиславова появляють ся часто російські літаки, яких відганяє огонь наших охоронних гармат.

— **У нас і в Берлїнї.** Берлїнські ґазети доносять, що берлїнський ринок є прямо засипаний новою картофлею. Позаяк вона довго не дасть ся вдержати, проте гниє. Діяметрально противні відносини є у Львові. Щоб купити літру картофель, треба стратити пів дня, настоятись в „гусаку“, — а нерідко відійти домів з порожними руками.

— **Переговори в польській справі.** Піотрковський „Dziennik narodowy“ доносить: Як вже з телеґрам відомо, відбулись дня 28. липня наради політичної комісії польского кола. Наради були строго тайні. Чутки пущені деякими часописями, начеб презес кола др Білїнський мав удатись на послуханє до Цїсаря, або начеб депутація кола польського мала відбути конференцію зі спільним правительством в польській справі, не справджують ся і є що найменьше передвчасні. Переговори в польскій справі між Австро-Угорщиною і Німеччиною є вправді в послїдних часах живійші, не дійшли однак до сеї стадії, яка допускалаб публичну дискусію. Добре поінформовані польські круги заявляють, що управа польського представництва остає в безнастаннім контактї з міродатними чинниками. Є повна надія, що польська справа буде полагоджена по думці польських бажань. Все вказуе на се, що польська справа війшла в рішаючу хвилю та що її розвязанє є вже справою недалекої будуччини.

— **Перенесене краєвого виділу до Кракова?** Львівська „Gazeta poranna“ довідуєть ся з достовірного жерела, що найважнїйші части краєвого виділу будуть в найблисшім часї перенесені з Бялої до Кракова.

— **Зайнятє майна за державну зраду.** З Інсбруку доносять, що тамошний краєвий суд обложив конфіскатою майно одного пароха за злочин державної зради та одного капраля 64 п. п. за злочин проти оружної сили держави.

— **Новий архіепископ Праги.** Інсталяція нового архіепископа Праги ґрафа Гуіна відбудеть ся в першій половині вересня. Кардинальський капелюх одержить на другий рік.

— **Кілько пушено з димом в липни.** Після звіту ґенеральної дирекції тютюневого монополю продано в липни с. р. 694 мілїонів штук папіросів та 395 тисяч кільоґрамів тютюну.

— **Дефіцит Львова** виносить під сю пору чотири мілїони корон.

— **Гарні пенсії.** Одною з перших задач реактивованої міської ради в Кракові було ухвалене емеритури для президента міста дра Леа „колиб він з яких небудь причин перестав бути президентом міста“. Мимо досить значної опозиції емеритуру ухвалено. Вона виносить для дра Леа 22.000 кор. річно; в разї його смерти дістане жінка 35 проц. емеритури, а діти до повнолїтности 10 проц. цілої емеритури.

— **Ще в справі адмінїстрації окупованих Росією частий Галичини.** „Русскія Ведомости“ вказуючи на похибки адмінїстрації при минувшорічній окупації, пишуть між иньшим:

Адмінїстрація окупованого краю повинна відбуватись під наглядом військових властий при співучасти місцевих обопільних сил. Треба оминати привилейоване якоїсь партії або місцевого сторонництва; треба виречись „перебудови“ місцевого житя, треба з печаливостю беречи прояви культурного житя окупованого населеня. Під тим зглядом поповнено в р. 1914 ряд погибок: в релїгійній области, в сфері національних прав Галичан, головно що до мови і культури української. Того рода політика дала зовсім непотрібно оруже до рук нашим ворогам та зміцнила становиско австрофільських елементів.

— **В першу річницю зайнятя Варшави.** „Kuryer poznański“ пише з тої нагоди: При діяльній співучасти суспільности повстали певні прояви самоуправного польського житя, яких вартости ніхто не легковажить. До т. зв. „великої політики“ відвічальні чинники Поляків в Королївстві не виявили охоти.

Побідила твереза опінія, що непевна воєнна пора не надаєть ся до далеко йдучих орієнтацій. Програми манїфестацій та політичних експериментів ненаходять послуху у тих чинників. Їх ціхує тверезість та мудрість окуплена дорого досвідами минувшини.

— **Посол Вайль в Льондоні.** Бувший посол до німецького парляменту, Вайль, якого осуджено як зрадника, перебуває тепер в Льондонї.

— **Кошти війни европейських держав.** Анґлія видала доси на війну 61 мілїярдів корон, Франція 44 мілїярдів кор., Росія 44 мілїяр. кор., Італія около 11 мілїярдів кор. Кошти війни почвірного порозуміня виносять отже понад 160 мілїярдів корон; в сю квоту не є вчислені видатки Японії, Сербії, Чорногори і Бельґії. Що до осередних держав, то за підставу обчисленя воєнних видатків є внутрішні позички. Вони виносять в Німеччинї 40·5 мілїярдів корон, а в Австро-Угорщинї 19·5 мілїярдів кор. Кошти Болгарії виносять пересічно 70 мілїонів кор. місячно; що до видатків Туреччини — не маємо доси підстави до їх обчисленя. Видатки отже коаліції та осередних держав на війну виносять около 220 мілїярдів корон. Коли до того додати кошти Туреччини і Болгарії, видали доси воюючі держави більше чим 230 мілїярдів кор.

— **Улекшене при заключуваню подружа в Німеччині.** „Reichsanzeiger“ оповіщує, що дївчата, які не покінчили ще 16 літ, а хочуть подружитись, не потрібують вже дозволу мінїстерства, лиш суду.

— **Польські місії в окупованих областях.** Найвисша військова власть в Люблинї зарядила перерву в людових місіях по причині жнив і сїнокосів від 15 липня до 15 вересня. Аж до сего часу відбувались на землях австрійської окупації місії, яких було понад 50. Місіонарі і Редемптористи працювали головно в деканатї холмськім, білгорайськім, томашівськім, замостейськім і грубешівськім.

— **Віднайдене цінної сербської грамоти.** Найстарший писаний сербський документ „Евангеліє Мирослава“ який пропав був в р. 1903, віднайдено недавно на острові Корфу. Се евангеліє написане кирилицею в р. 1180 Мирославом, князем Герцеґовини, було переховуване в сербськім монастирі на горі Атос. Підчас візити сербського короля Олександра в р. 1896 жертвували йому монахи се евангеліє та привезли його особисто до королївської палати. Підчас револьти в р. 1903 евангеліє пропало; здаєть ся, що його привезли на Корфу сербські збігцї.

— **Посол Райцес під фронтом.** За підмогою команди армії відвідав д. 2 с. м. посол Райцес свій виборчий округ Золочів, до якого належать міста, що лежать недалеко боєвої лїнії Залізці, Зборів та Озїрна. Золочів з почином війни числив 15.000 мешканців, тепер не має він і половини первісного населеня.

Лягли головами.

Макс Тарнавецький з Черновець, ґімназіяльний учитель, поляг перед півтора місяцем в бою під Радивиловом. Покійний зложив перед самою війною професорський іспит з фільольоґії і не почавши ще учительської служби, був покликаний до війська. Визначав ся правим характером. Полишив жінку і дитину В. й. п.

ПОМЕРЛИ.

Володимир Лесюк, б. кандидат адвокатури, літ 33, однорічняк при зелїзничім полку, помер 6. серпня с. р. в резервовім шпитали в Корнайбурзї. Похорон нинї. Земля йому пером!

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 8. серпня 1916.

Нинї: 8. серпня гр.-кат. Єрмол. і Пар. римо-кат. Циряка.

Завтра: 9. серпня гр.-кат. Панталеймона, римо-кат. Романа.

○ На школу ім. Б. Грінченка прислали: Вч. о. Николай Анастазієвський з Побережа 12 К, Вч. о. Еліяшевський декан з Залкова 20 К, Вч. о. Петро Мазяк з Лужок горіш. 14·24 К, Вч. о Николай Боронець з Волї Якуб. 6 К. Разом 52 К. 24 сот.

За що в імени дітвори шкільної і їх родичів складаю ласкавим жертводавцям сим прилюдно сердечну подяку. М. Сіяк.

(Адрес: ул. Городецька 95., або Ґрунвальдська 4).

○ Надзвичайні Загальні Збори Руського Інститута для дївчат в Перемишли відбудуть ся дня 16. н. с. серпня 1916 о 5 зглядно 6 години полудни в сали Інститута. На порядку дневнім дозвіл на затягнене гіпотечного довгу в воєннім Банку.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 7. серпня 1916.

На російськім фронтї.

Фронт архикнязя Карла:

На Буковині положене незмінене.

В східнїй Галичині в Карпатах допровадив вчерашний день до здобутя російських становиськ на узгірях коло Яблоници, коло Ворохти і на захід від Татарова.

Армія ґенерала полковника Кевеса відперла в околици по обох сторонах Делятина численні наступи в значній силї.

Також на північним крилї армії ґр. Ботмера не удали ся відокремлені атаки неприятеля.

Фронт Гінденбурґа:

Коло Вертелки і Залізців ведуть ся завзяті бої о кождий крок землї.

В часї боїв о фільварок Тростянець, що лежить на захід від Залізців, о котрий вчера велись горячі бої, а котрий від вчера по полудни находить ся знов в нашим посїданю, полишили Росіяни численних бранців в наших руках.

На полудне від Стобихви над Стоходом ударемнено Росіянам проби переходу.

На італійськім фронті.

Вчера рано розпочав ся на ново нагальний огонь артилерії на фронті Сочі від примістка Тольмайн аж до моря. По довшім незвичайно нагальнім острілюваню заатакували Італійці о год. 4. по пол. в многих місцях ґорицького примістка і високорівні Добердо. І так вивязались завзяті бої на горі Сабетіно коло Певма і на горі Сан Міхеле, які тривали через цілу ніч і доси ще не є покінчені. Протинаступи наших військ відзискали знов більшу часть передних становиськ цілковито знищених стрілами, які неприятель був здобув в першім атаку. Доси полонено 32 офіцирів та 1.200 жовнірів. Ґориція тривало є в огні тяжкої артилерії, який спричинив в місті кілька пожарів. На східнім фронті Тироля кількаразові атаки на наші становиська на височинах на північ від Пановеджіо остались без успіху.

На балканськім фронті.

Нічо важного.

Заступник шефа Генерального Штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Коло Posieres відбито у Анґлійців в протинаступі части ровів, які вони на короткий час були опанували. Від вчера вечера ведуть ся нові борби між Thiepfal і Bazentin le Petit. На північ від фільварку Монаку відперто легко вечером слабший, а нині рано дуже сильний французький атак. Борби на хребті Тіомон перервались; вони не принесли ворогови успіхів. На західнім краю ліса на горі ми відперли французький атак, Кілька атаків ворожих летунів в области положеній в заді остались без єственного успіху. Новий атак бомбами на Мец спричинив дещо шкоди.

На східнім фронті.

Фронт Гінденбурґа:

На північній части не було ніяких замітних подій. Ворожі відділи, які посувались на пісковату область на полудне від Залоча (над Стоходом) яку передвчера очищено, відперто в протинаступі. На північний захід і на захід від Залоча остались російські атаки без успіху, на полудне звідтам борби ведуть ся на правім березі Серету.

Наші летничі ескадри кинули з очевидним успіхом численні бомби на табори військ на зелізниці Ковлі—Серни і на північ від неї.

Фронт Архикнязя Карла.

У армії ґен. Ботмера положене взагалі незмінене.

В Карпатах зискали наші війська височини Плаік і Дерешовате (над Черемошом).

На балканськім фронті.

Нічо нового.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Всїх наук лїкарських
Д-р Сильвестер Дрималик
ординуючий лїкар „Народної лїчниці“ і Захисту для военних сиріт у Львові.
Мешкає при улици Сикстуській ч. 50.
Хорих приймає щоденно від 10—12 перед пол. і від 3—5 пополудни. 24—30

Адвокат
Др. Ізидор Голубович
перенїс канцелярію з Тернополя
і веде її
у Львові, ул. Руська ч. 3. І. пов.

Оголошеня.

Пошукую у Львові від 1. вересня комнату з цілковитим урядженем, евентуально з харчом, для ґімназіяльного учителя. Може бути спільний передпокій. Зголошеня прошу слати під: Заряд школи, Тенетиска п. п. Любича Королївська.

Заряд „Русской Бурсы им. Венедикта Мѣйского въ Новомъ Санчѣ“ повідомляє всїх тих членів, котрі мимо трикратного зазиву не вирівнали за послідні два роки залеглих вкладок, що на основі § 11. статута того Товариства зістали вичеркнені з листи членів.

Новий Санч дня 3/VIII 1916
За заряд Василь Яворський.

Конкурс.

Дирекція ц. к. української ґімназії в Перемишли, повідомляє, що подання о приняте до ґімназіяльного Інститута, Бурси св. Миколая і бурси Дешевої кухні належить вносити на руки Дирекції найдальше до 20 серпня. Місячні оплати, платні точно з гори, виносять: в ґімн. Інституті 100 К., в бурсі св. Миколая 60 К., в бурсі Дешевої кухні 40 - 45 К. Сам харч в Дешевій кухні виносить 25—30 К. Знижки уділяє ся тільки в виїмкових случаях, попертих достовірним свідоцтвом убожества. Наколиби артикули живности подешевіли, знижить ся відповідно до того оплату в часі шкільного року. Кождий питомець мусить мати що найменше: 6 пар біля, 2 пари черевиків, постіль з сінником, по 3 простирала на ліжко і під колдру, 3 ручники. Біля не перуть в жадній інституції.

3—3

Українська Культурна Рада
у Відни, VIII., Strozzigasse 32. I/12.
Видавництва
під начальною редакцією Юл. Романчука і Ол. Колесси.

А. Вийшли з друку:

	Ціна
1. Ілюстрована збірка: „З Великих Днів“ — В борбі за волю . . .	К —·40
2. Філ. Колесса—В. Щурат: „Жовнірські пісні“ Осипа Федьковича з нотами . . .	„ —·40
3. Філ. Колесса: „Воєнні Квартети“ .	„ 2·00
4. Свщ. Ол. Коренець: „Молитвенник для жовнірів Українців-католиків“, друге видане . . .	„ 1·40
5. Свщ. Ол. Коренець: „Молитвенник для жовнірів Українців-католиків“, третє менше видане . . .	„ —·60
6. Свщ. Ол. Коренець: „Читаня і розважаня з нагоди війни“ . . .	„ —·40
7. „Слово о полку Ігоря“ в сучасних віршованих перекладах. Впорядкував Б. Лепкий . . .	„ 1·00
8. Богдан Лепкий: „Тим що полягли“ — Збірка поезий . . .	„ —·80
9. P. Alex. Korenec: S. Sedes apostolica et disciplinae Graeco-Catholicorum. Agitur de Kalendario . . .	„ 1·00
10. Свщ. Ол. Коренець: „Рим а наші церковні постанови, з окрема календар“ . . .	„ 1·00
11. Б. Лепкий: „Ще не вмерла Україна“, Співанник з великих днів. Вибір українських пісень з нотами . .	„ 2.00
В полотняній оправі з золотими витисками . . .	„ 3·00
12. Іван Чепига: „Українська літературна продукція на еміґрції у Відні“ . . .	„ —·50

Б. Приготовлюють ся до друку:

1. Ст. Рудницький: Ґеоґрафія України.
2. Під чужим небом — Оповіданя з житя наших переселенців.

Книжки сї можна набувати в канцелярії Української Культурної Ради у Відни, VIII., Strozzigasse 32, за готівку, або за попереднім надісланем гроший. При більших замовленях даємо значнїйший опуст. 1—3

Оголошене.

Загальні Збори членів Товариства „Русская Бурса им. Венедикта Мѣйского въ Новомъ Санчѣ“ відбудуть ся в Новім Санчи в неділю дня 20. серпня 1916 о год. 3-ій пополудни в льокальностях стоваришеня Лемківського Союза з отсим порядком нарад:

1. Отворене зборів правительственним зарядом;
2. Справоздане заряду з діяльности;
3. Затверджене того справоздання зглядно уділене абсолюторії уступаючому зарядови;
4. Затверджене новопринятих членів;
5. Вибір предсідателя Товариства;
6. Вибір 8 членів Виділу Товариства і 2 заступників:
7. Вибір 2 членів контрольної комісії;
8. Зміна статута;
9. Внески і інтерпеляції членів.

Примітка: Право участи в зборах мають тільки члени, котрі одержали письменне запрошене, яке всім давнїйшим і новопринятим членам Товариства перед зборами доручить ся і яке належить з собою принести.

Новий Санч 3. серпня 1916
За заряд: Василь Яворський.

Руська Щадниця
в Перемишлі
вулиця Косцюшки ч. 3.

Принимає і виплачує щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентовує їх на $4^{1}/_{2}\%$, починаючи вже від слідуючого дня по дни зложення аж до послідного дня перед днем відобрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадници“ можна складати особисто в касі товариства, почтовими переказами, грошевими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекция Щадниці на жадане безплатно достарчає, і в філіях банку австроугорського на рахунок „Руської Щадниці“.

Удїляє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизацийними ратами на протяг літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на ескoнт векслів. Справи позичок полагоджуєсь можливо скоро.

Всяких інформаций і друків удїляє канцелярия „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Народний Дім, І. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі неділь і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, затвердженого через ц. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокациї пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

3

Земельний
Банк Гіпотечний
Спілка акційна у Львові
Підвале ч. 7.
Конто почт. Щадн. ч. 116.984.
Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте ощадности взагалі зайві гроші на процент, щоби кожна корона могла служити народньому господарству, та вам приносити зиск, а не марнувала ся.

Акційний капітал . . . К. 1,300.000
Резерви Банку . . . . „ 300.000
Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 проц.
Удїляє гіпотечні і векслеві позички.
Виплачує купони від заставних листів.
Вмінює по користнім курсі російські рублї і німецькі марки.
Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку і резерви.
На жадане висилає посвідкі зложеня (чеки) Почтової Щадниці.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

